

SỎI TIẾT NIỆU

SỎI THẬN

THÀNH VIÊN CỦA NHÓM:

TRẦN MINH TIẾN

BÙI BẢO NHA

VÕ THANH NAM

NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN

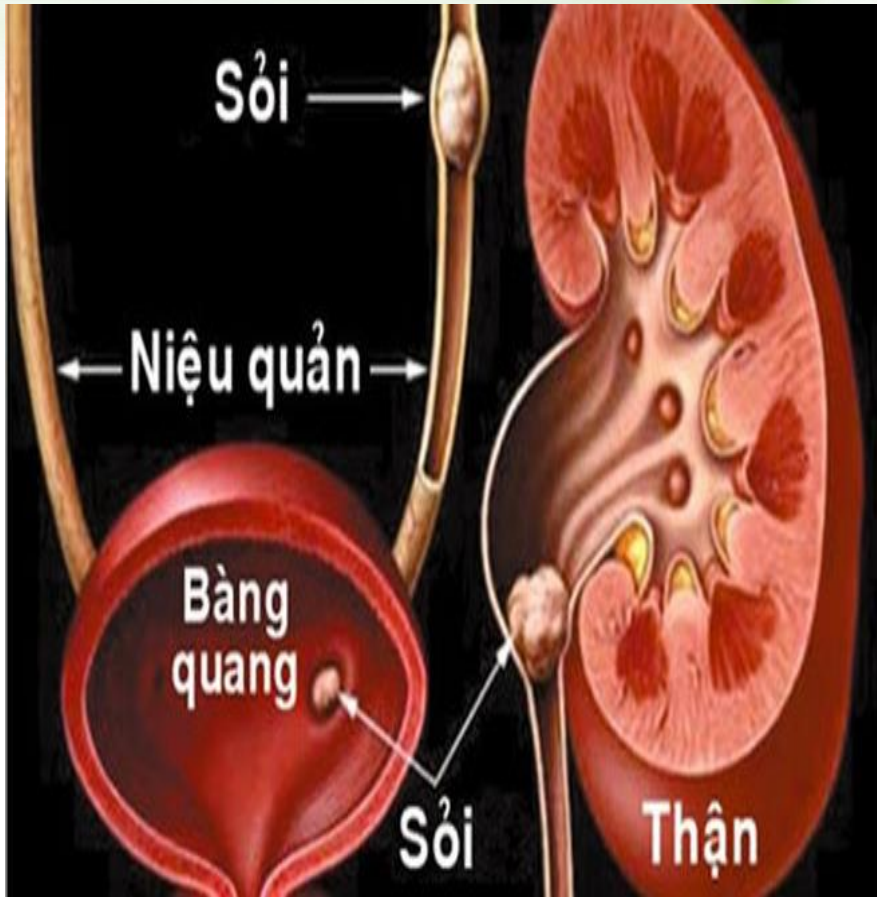

NGUYỄN THỊ XUÂN THANH

Một số hình ảnh phân biệt:

NỘI DUNG

ĐẠI CƯƠNG

- ĐỊNH NGHĨA
- NGUYÊN NHÂN
- CƠ CHẾ BỆNH SINH

TRIỆU CHỨNG

- LÂM SÀNG
- CẬN LÂM SÀNG

ĐIỀU TRỊ VÀ DỰ PHÒNG

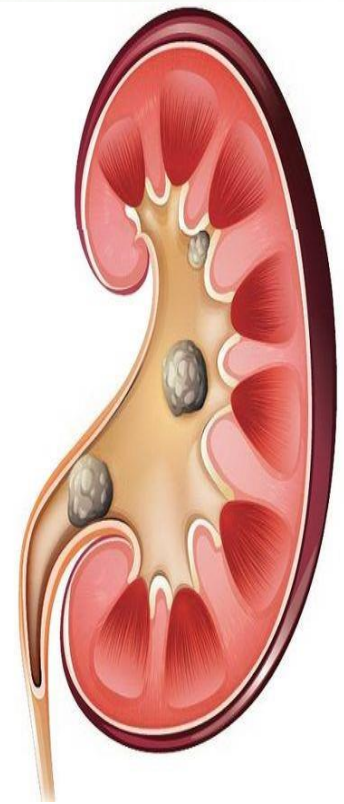
- NGUYÊN TẮC CHUNG
- ĐIỀU TRỊ VÀ DỰ PHÒNG CỤ THỂ

1. Định nghĩa, nguyên nhân và bệnh sinh

1.1 Định nghĩa:

- **Sỏi thận (Nephrolithiasis) là bệnh lý thường gặp nhất của đường tiết niệu, bệnh lý này gặp ở nam giới nhiều hơn nữ giới từ 30 – 55 tuổi,**
- **Tỷ lệ mắc bệnh sỏi thận tiết niệu trên toàn thế giới vào khoảng 3% dân số**

1.2 Nguyên nhân và bệnh sinh

1.2.1 Sỏi Calci (Calci phosphate, Calci Oxalat)

- Cường tuyến giáp cận giáp
- Gãy xương lớn và bất động lâu ngày
- Dùng nhiều Vitamin D và Corticoid
- Di căn của ung thư qua xương, gây phá hủy xương
- Do nhiễm khuẩn, đặc biệt là vi khuẩn proteus

Tất cả nguyên nhân trên làm tăng nồng độ Calxi trong nước tiểu

❖ Ngoài ra một nguyên nhân rất hay gặp là do sử dụng kháng sinh quinolon để điều trị nhiễm khuẩn đường tiết niệu.

1.2.1.1 SỎI OXALAT

Chiếm tỷ lệ cao ở các nước nhiệt đới như nước ta

1.2.1.2 Sỏi phosphat

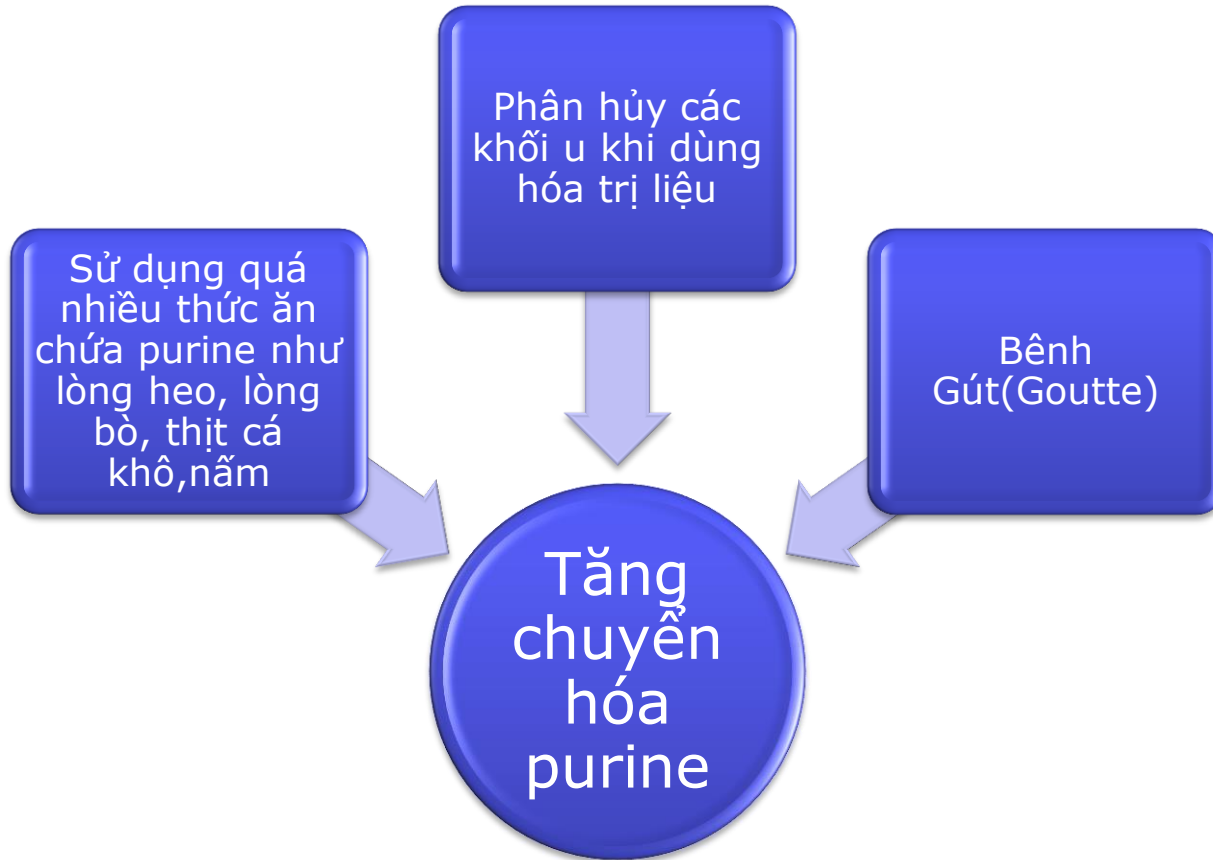
Loại hay gặp là amino-magne-phosphat
Do nhiễm khuẩn proteus

Hình 38-3. Viên sỏi dài 8mm được tạo bởi các tinh thể canxi photphat

1.2.2 Sỏi không có calci (sỏi urat, cystin, struvite)

1.2.2.1 Sỏi Acid uric

1.2.2.2 SỎI CYSTIN

- ❖ Do sai sót của việc tái hấp thu ở ống thận của chất Cystin

1.2.3 ĐIỀU KIỆN THUẬN LỢI

- ❖ Sau khi hình thành sỏi, nếu sỏi nhỏ sẽ theo nước tiểu tống ra ngoài
- ❖ Nếu sỏi bị vướng lại ở một vị trí nào đó trên đường tiết niệu thì viên sỏi sẽ lớn dần

Các loại sỏi thận

Sỏi
Cystine

Sỏi
Canxi

Sỏi
Acid Uric

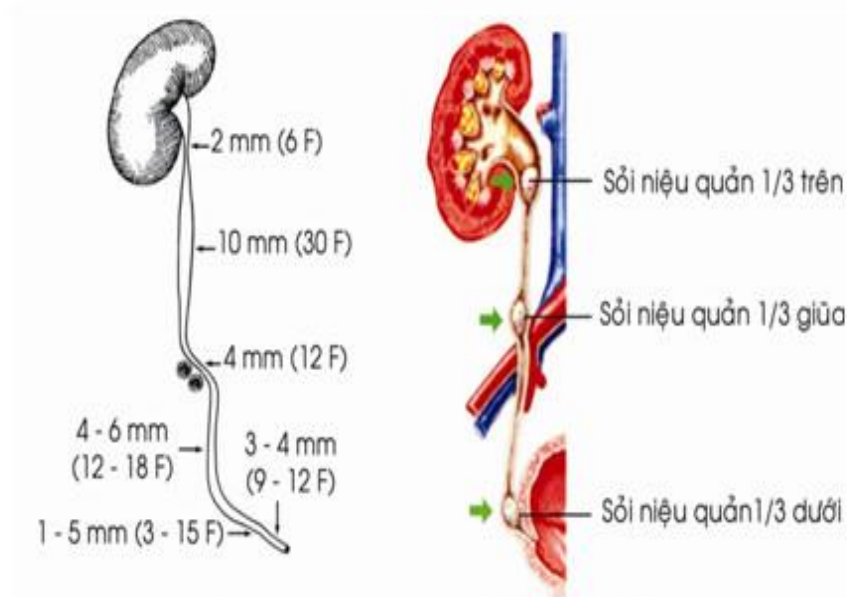

Sỏi
Struvite

1.2.3.1 NHỮNG NGUYÊN NHÂN LÀM SỎI VƯỚNG LẠI

1. Hình dạng và kích thước viên sỏi
2. Những chỗ hẹp tự nhiên:
 - Chỗ hẹp ở niệu quản
 - Ở bàng quang
 - Ở niệu đạo

Hình.1: Các đoạn niệu quản, vị trí hẹp và dừng lại của sỏi

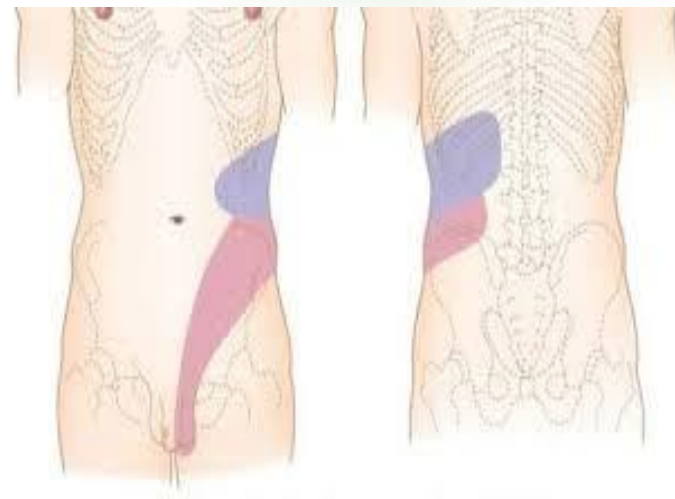
2. TRIỆU CHỨNG

2.1 Lâm sàng

❖ Sỏi đường tiết niệu trên:

Cơn đau quặn thận: Xuất hiện đột ngột sau khi gắng sức, khởi phát ở vùng hố thắt lưng một bên, lan ra phía trước, xuống dưới, vường độ đau thường mạnh, không có tư thế giảm đau

Hướng lan của cơn đau niệu quản

Hướng lan của cơn đau thận

2.1 Lâm sàng

❖ Triệu chứng khác

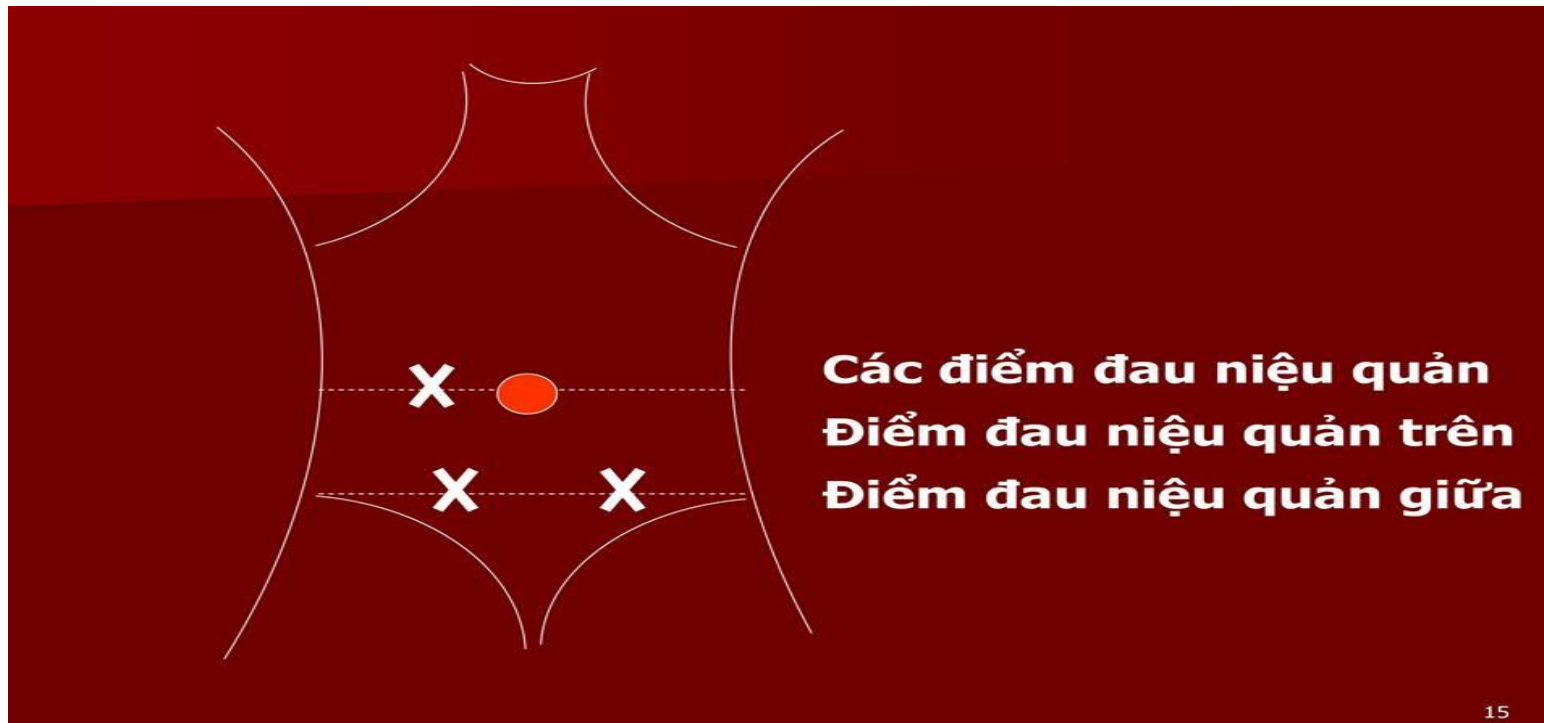
- Triệu chứng kèm theo cơn đau quặn thận là buồn nôn, nôn mửa, chướng bụng do liệt ruột. Có thể có sốt, rét run nếu có nhiễm trùng kết hợp.
- Khám thấy điểm sườn lưng đau. Các điểm **niệu quản ấn đau**, có thể thấy thận lớn.

2.1 Lâm sàng

❖ Cách khám niệu quản:

➔ Các điểm đau niệu quản (+) trong tắc nghẽn niệu quản do sỏi, cục máu đông.

2.1 Lâm sàng

❖ Sỏi đường tiết niệu dưới

- Sỏi bàng quang sẽ kích thích niêm mạc bàng quang **gây tiểu buốt, rát**. Tiểu tắc giữa dòng. Khám ấn điểm bàng quang đau.
- Sỏi niệu đạo sẽ **gây bí tiểu**, khám lâm sàng thường phát hiện được cầu bàng quang, sờ nắn dọc theo niệu đạo có thể thấy sỏi.

2.2 Cận lâm sàng

❖ Xét nghiệm nước tiểu

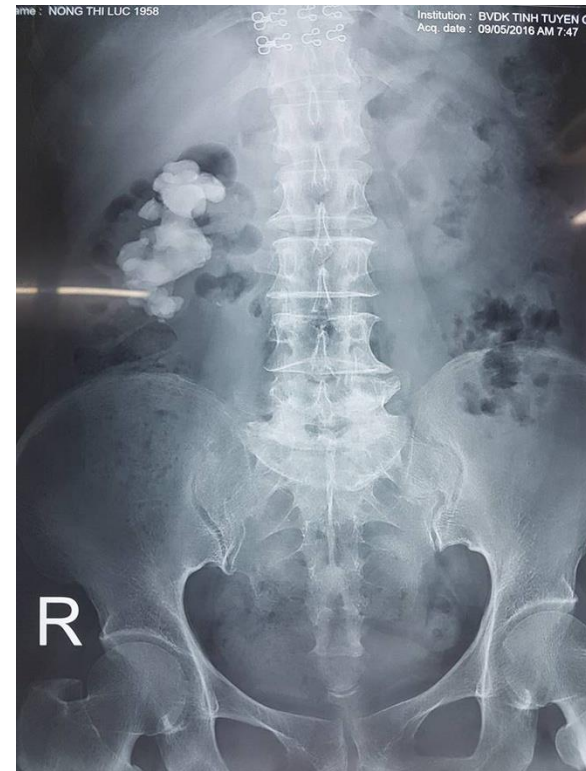
1. Tìm tế bào và vi trùng: Nước tiểu có nhiều **hồng cầu, bạch cầu**. Có thể thấy vi trùng khi nhuộm Gram khi có biến chứng nhiễm trùng. Cần cấy nước tiểu trong trường hợp nghi ngờ có nhiễm trùng.

2. Soi cặn lắng: có thể thấy tinh thể **Oxalat, Phosphat, Calci**.

2.2 Cận lâm sàng

❖ X -quang

3. ĐIỀU TRỊ

3.1 ĐIỀU TRỊ NỘI KHOA

- Giảm cơn đau quặn thận

- Giảm lượng nước uống khi đau quặn thận
- Giảm đau: nên dùng kháng viêm không steroid(Diclofenac)
- Giãn cơ trơn:tiêm tĩnh mạch các thuốc Buscopan, Drotaverin,....

+ Kháng sinh(trường hợp có nhiễm khuẩn):
dùng kháng sinh diệt vi khuẩn gram âm

- Giải quyết nguyên nhân

Sỏi niệu quản gây đau quặn thận và không đáp ứng với trị nội khoa thì phẫu thuật

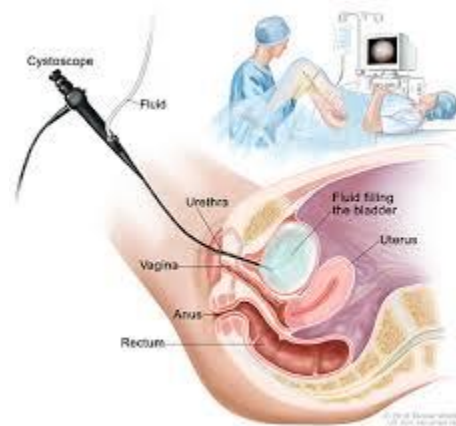
3. ĐIỀU TRỊ

3.2 ĐIỀU TRỊ NGOẠI KHOA

- Mổ lấy sỏi
- Phẫu thuật nội soi lấy sỏi
- Lấy sỏi niệu quản qua da

Nội soi lấy sỏi qua da

Nội soi tán sỏi đi từ niệu đạo

CÁC THUỐC VÀ TPCN ĐIỀU TRỊ SỎI THẬN

❖ Thuốc giảm đau:

Hộp 05 vỉ x 10 viên
676đ/viên

❖ Thuốc chống co thắt:

Hộp 2 vỉ X 5 ống 1 ml
8,377đ/ống

Hộp 10 vỉ x 10 viên
610đ/ viên

❖ Kháng sinh trường hợp có nhiễm khuẩn

Hộp 1 lọ, 10 lọ x 1g bột pha tiêm
42,000đ/lọ

Hộp 2 vỉ x 10 viên
13,500đ/ viên

❖ Thực phẩm chức năng:

Cây kim tiền thảo

Hộp 1 lọ 100 viên
1,200đ/viên

Thank You!

